

Indenrigsministeren: Jeg vil ubede mig Tilladelse til strax ved denne Sags Begyndelse at henlede det høie Things Opmærksomhed paa nogle Betragtninger, som jeg vil anbefale til Overveielse, maaskee allerede ved Spørgsmaalet om Sagens Fremme, men i alt Fald af det Udvalg. Thinget maatte beslutte sig til at nedsette i Sagen.

Allerede ved de Forhandlinger, der fandt Sted før Suleferiens Begyndelse i Anledning af et Vindringsforslag til Finantsloven — som man dengang betegnede som det, der havde brudt Igen, saaledes at det nærværende Adresseforslag altsaa seiler i dets Rjølvand, skjøndt det vil gaae den lige modsatte Vej — blev det af et æret Medlem af denne Forsamling (Madvig) med stor Styrke gjort gjældende, at efter Grundlovens Indskrænkning til Kongerigets særlige Anliggender kunde Rigets almindelige Politikk ikke henregnes til de Ting, der henhøre under denne Forsamlings Kompetence, og dette gjælder naturligvis endnu mere om de andre Landsdeles særlige Anliggender. Det blev navnlig fremhævet, at en Diskussion om disse Anliggender neppe vilde give noget Udbytte, da det maatte betragtes som en Selvfølge, at Regjeringen ikke med sin bedste Villie vilde kunne deeltage deri, ja at den nærmeste Repræsentant for disse Anliggender ikke engang her vilde kunne være tilstede. Dette forekommer mig saa indlysende, at jeg ikke skal forfølge denne Tankegang videre. Derimod er der en anden Henseende, hvori jeg troer, det vilde være ønskeligt at tilføie nogle Bemærkninger, nemlig med Hensyn til den Betydning, selve den Beslutning, hvortil Thinget maatte komme, vil have, alt efter som Gjensstanden, hvorom Beslutning tages, ligger indenfor eller udenfor den Rigsdagen arviste Virkefæds. Denne Forskjel er isærlig saaledes i alle Livets Forhold. Man sammenligne f. Ex. Betydningen af en Dommers Afgjørelse af et Retsspørgsmaal, der foreligger hans Kjendelse, med hans private Udtalelser om en Sag, der henhører under en anden Domstol; man sammenligne hans Majestæt Kongens allerhøieste Villies Tilfjendbegivelse i en Sag, der forfatningsmæssigt henhører under hans Afgjørelse, med hans Ytringer om Anliggender, der ikke vedkomme den kongelige Mynd-

ighed. Jeg behøver imidlertid ikke at søge mine Exempler saa langt, thi jeg kan hente dem fra selve Adresseforslaget. Jeg skal ikke udtale mig om dens materielle, politiske Indhold, men kun i Forbigaaende bemærke, at naar man sammenligner dens forskjellige Sætninger med de Rilder, hvorfra de — tildeels endog saa ordlydende — ere laante, er det klart, at det ikke kan være Ministeriet, som dermed nærmest er meent; det maa vel snarest være Rigsraadet, til hvilket de ere rettede, og der blev ved en foregaaende Forhandling endog henpeget paa, at det kunde betragtes som en Slags Instruktion til de Medlemmer, der gennem Landstingets Valg have Sæde i samme. Hvad der derimod har maattet vække Regjerings Opmærksomhed, er den til Slutning givne Anbefaling af „Billiesfasthed“ og „Gjerningsenergi“. At nu Billiesfasthed og Gjerningsenergi — eller, som jeg hellere vilde kalde det: at Billiesfasthed og Handlekraft ere fortræffelige Ting, er Noget, der læres i enhver Skole. Jeg troer, at naar man i Almindelighed skulde behandle dette Spørgsmaal, vilde det være rigtigt at tilføie, at Billiesfasthed ikke skal være som af Træ, men som af Staal, til hvis Egenstaber ogsaa Spændstigheden hører, og at Handlekraften skal være lige langt fra feig Kleinmodighed og overmodig Tapperhed, der begge kunne gjøre lige megen Skade. Om disse Almeensætninger vil man let kunne blive enig, men det er Anvendelsen, hvorpaa det kommer an. Nu er det en Selvfølge, at det er Regjeringens Mening, at den — for at tage, hvad der ligger nærmest for — i sine Svær til Berlin, Wien, Frankfurt og London har viist al den Fasthed og Djarvhed, der er forenelig med den rette Røgskab og rette Selvbeherkselse, og at den for Land- og Søbefæstning, for Armeens Forøgelse og Indvælselse, for Flaadens Udvikling o. s. v. har gjort, hvad der burde gjøres, naar man ikke i Forveien vilde opbruge de personlige og finansielle Kræfter, der skulde være til Raadighed, naar det gjælder. Om disse Spørgsmaal staaer det ganske vist Enhver i Landet frit for at dømmе, som han vil, og det skal Gud vide, at det ikke blot er „fra Nordstevig“ og „fra Mellemstevig“, men fra enhver Braa i Landet, at Enhver dømmеr med en saadan Flothed, at jeg